

Česká republika, Ministerstvo vnitra
generální ředitelství HZS ČR

Policejní prezidium České republiky

Č.j. PO-3781/IZS-2003

Č.j. PPR - 287/2 - 2004

Výtisk číslo: 2.

Počet listů: 7

Přílohy: 4 / 5

Schvaluji:

genmjr. Ing. Miroslav Štěpán
generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra

Praha 22. ledna 2004

Schvaluji:

genpor. JUDr. Jiří Kolář
policejní prezident

Praha 30. ledna 2004

SMĚRNICE

pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké
služby v rámci integrovaného záchranného systému

Praha 2004

Úvod

1. Směrnice pro vyžadování a zapojení vrtulníků Policie České republiky letecké služby (dále jen „letecká služba“) v rámci integrovaného záchranného systému (dále jen „směrnice“) je zpracována v souladu s **nařízením Ministerstva vnitra č. 107 ze dne 19. října 1999, kterým se upravuje vyžadování a schvalování letů u Policie České republiky letecké služby** (dále jen „nařízení MV“).
2. Směrnice stanovuje rozsah využití vrtulníků letecké služby a pravidla pro jejich vyžadování a zapojení při plnění letových úkolů v rámci integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“). Tato směrnice se nevztahuje na plnění letových úkolů vykonávaných leteckou službou ve prospěch zdravotnické záchranné služby a na plnění letových úkolů vykonávaných leteckou službou ve prospěch letecké hasičské služby zajišťované Ministerstvem zemědělství.

Článek 1

Využití vrtulníků letecké služby

1. Pro potřebu Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZN ČR“), popřípadě další vybrané složky v rámci IZS, jsou předurčeny vrtulníky provozované leteckou službou. Takticko-technická data těchto vrtulníků a palubních jeřábů jsou uvedena v příloze č. 1 této směrnice.
2. Vrtulníky letecké služby mohou být využívány k:
 - a) záchraně a evakuaci osob a záchranným pracím pomocí palubního jeřábu a lanové techniky prováděné leteckými záchranaři HZN ČR z předurčených HZN krajů a leteckými záchranaři Horské služby České republiky (dále jen „HS ČR“); tato činnost může být prováděna pouze po absolvování nebo během absolvování výcviku leteckého záchranaře,
 - b) hašení požárů,
 - c) vzdušnému průzkumu, řízení zásahu a dokumentování mimořádné události,
 - d) přepravě jednotek požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) na místo zásahu,
 - e) přepravě osob nebo materiálu z ohrožených míst,
 - f) dopravě speciálních prostředků a nezbytných potřeb na místo zásahu,
 - g) dopravě humanitární pomoci obyvatelstvu v nepřístupných oblastech,
 - h) přepravě osob (odborníků, specialistů) na místo zásahu,
 - i) plnění výše uvedených činností v rámci přeshraniční spolupráce,
 - j) jiné nespecifikované záchranné činnosti,
 - k) plnění úkolů při mezinárodních záchranných operacích při mimořádných událostech v zahraničí.
3. Pro organizaci, výcvik a provádění činností podle článku 1 odst. 2 písm. a s vrtulníky letecké služby je závazná „**Směrnice pro provádění a výcvik záchranných prací s letadly Ministerstva vnitra provozovanými Policií České republiky Letařskou službou**“ (slaňování, jeřábování, lanové podvesy) vydaná dne 30. ledna 2001.

Článek 2

Předurčení hasičských záchranných sborů krajů

1. K přímé spolupráci při využívání vrtulníků letecké služby podle článku 1 odst. 2 písm. a) a jejich vyžadování a zapojení je určen:
 - Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy,
 - Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje se sídlem v Kladně,
 - Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje,
 - Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje (dále jen „předurčené HZS krajů“).
2. Ministerstvo vnitra-generální ředitelství HZS ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“) může upřesnit stávající předurčení HZS krajů, popřípadě může stanovit další předurčené HZS krajů.

Článek 3

Vyžadování a zapojení vrtulníků letecké služby

Vrtulníky letecké služby lze vyžadovat v případě nutnosti podpory zásahu, kde hrozí nebezpečí ohrožení života a zdraví, škoda velkého rozsahu nebo ohrožení životního prostředí a tuto podporu není možné realizovat jiným způsobem. Právo vyžadovat vrtulníky mají:

- a) předurčené HZS krajů,
- b) ostatní HZS krajů,
- c) MV-GŘ HZS ČR.

Článek 4

Způsob vyžadování a zapojení vrtulníků letecké služby předurčenými HZS krajů

1. O vyžádání vrtulníku letecké služby podle článku 3 písm. a) má právo rozhodnout
velitel zásahu, operační důstojník nebo řídící důstojník předurčeného HZS kraje; povolání vrtulníku letecké služby zajišťuje operační a informační středisko HZS kraje (dále jen „OPIS HZS kraje“) u operačního střediska letecké služby (dále jen „OS LS“); OPIS HZS kraje následně požadavek oznámí operačnímu a informačnímu středisku MV-GŘ HZS ČR (dále jen „OPIS MV-GŘ HZS ČR“) /zpravidla půjde o vyžadování pohotovostních letadel letecké služby podle článku 3 odst. 1 písm. b) nařízení MV/
 - přímé povolání vrtulníku letecké služby se vztahuje na činnosti uvedené v článku 1 odst. 2 písm. a) mimo vyžadování vrtulníku letecké služby pro

činnosti zabezpečované HS ČR; v případech uvedených v článku 1 odst. 2 písm. b) až j) povolání vrtulníku letecké služby zajišťuje OPIS předurčeného HZS kraje prostřednictvím OPIS MV-GŘ HZS ČR.

2. Vyžadování vrtulníku letecké služby je realizováno s využitím nejrychlejší informační cesty (například telefonní nebo radiová síť) a dodatečně je zaslána žádost písemně. Vzor žádosti o nasazení vrtulníku letecké služby je uveden v příloze č. 2.
3. O nasazení vrtulníku OS LS informuje Operační oddělení Policejního prezidia České republiky.
4. V případě vyžádání více vrtulníků nad možnosti letecké služby z předurčených HZS krajů rozhoduje o prioritách nasazení vrtulníků letecké služby řídící důstojník MV-GŘ HZS ČR.
5. V případě ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací nebo po vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu /krizové stavy podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb./ je vyžadování vrtulníků letecké služby a jejich povolání zajišťováno výhradně prostřednictvím OPIS MV-GŘ HZS ČR na OS LS.
6. Předurčený HZS kraje je povinen po ukončení zásahu zaslat na OPIS MV-GŘ HZS ČR zprávu o zásahu při mimořádné události včetně časů a specifikace nasazení vrtulníku. OPIS MV-GŘ HZS ČR tuto zprávu předá OS LS.
7. Údaje pro spojení mezi jednotlivými operačními středisky jsou uvedeny v příloze č. 3. Aktualizaci těchto údajů provádějí příslušná operační střediska průběžně při jakékoli změně.

Článek 5

Způsob vyžadování a zapojení vrtulníků letecké služby ostatními HZS krajů

1. O vyžádání vrtulníku letecké služby podle článku 3 písm. b) má právo rozhodnout **velitel zásahu, operační důstojník nebo řídící důstojník HZS kraje**; povolání vrtulníku letecké služby zajišťuje OPIS HZS kraje u OPIS MV-GŘ HZS ČR, který požadavek předá OS LS /zpravidla půjde o vyžadování pohotovostních letadel letecké služby podle článku 3 odst. 1 písm. b) nařízení MV/
 - povolání vrtulníku letecké služby se vztahuje na činnosti uvedené v článku 1 odst. 2 písm. a) až j).
2. Vyžadování vrtulníku letecké služby je realizováno s využitím nejrychlejší informační cesty (například telefonní nebo radiová síť) a dodatečně je zaslána žádost písemně. Vzor žádosti o nasazení vrtulníku letecké služby je uveden v příloze č. 2.
3. O nasazení vrtulníku OS LS informuje Operační oddělení Policejního prezidia České republiky.

4. V případě vyžádání více vrtulníků nad možnosti letecké služby z ostatních HZS krajů rozhoduje o prioritách nasazení vrtulníků letecké služby řídící důstojník MV-GŘ HZS ČR.
5. HZS kraje je povinen po ukončení zásahu zaslat na OPIS MV-GŘ HZS ČR zprávu o zásahu při mimořádné události včetně časů a specifikace nasazení vrtulníku. OPIS MV-GŘ HZS ČR tuto zprávu předá OS LS.

Článek 6

Způsob vyžadování a zapojení vrtulníků letecké služby MV-GŘ HZS ČR

1. O vyžádání vrtulníku letecké služby podle článku 3 písm. c) má právo rozhodnout **řídící důstojník MV-GŘ HZS ČR**; povolení vrtulníku letecké služby zajišťuje OPIS MV-GŘ HZS ČR u OS LS /zpravidla půjde o vyžadování pohotovostních letadel letecké služby podle článku 3 odst. 1 písm. b) nařízení MV a další dostupné vrtulníkové techniky letecké služby podle rozsahu mimořádné události/
 - povolení vrtulníku letecké služby se vztahuje na všechny činnosti uvedené v článku 1 odst. 2, včetně vyžadování vrtulníku letecké služby pro činnosti zabezpečované HS ČR.
2. Vyžadování vrtulníku letecké služby je realizováno s využitím nejrychlejší informační cesty (například telefonní nebo radiová síť) a dodatečně je zaslána žádost písemně. Vzor žádosti o nasazení vrtulníku letecké služby je uveden v příloze č. 2.
3. V případech uvedených v článku 4 odst. 1, článku 5 odst. 1 a článku 6 odst. 1 ředitel letecké služby, respektive služební funkcionář, kterému byla ředitelem letecké služby nařízena služební pohotovost, nařídí let okamžitě po obdržení požadavku OPIS předurčeného HZS kraje nebo OPIS MV-GŘ HZS ČR.
4. O nasazení vrtulníku OS LS informuje Operační oddělení Policejního prezidia České republiky.
5. V případě vyžádání více vrtulníků nad možnosti letecké služby při akcích Policie ČR a mimořádných událostech, při nichž zasahují jednotky PO HZS ČR respektive složky IZS, rozhoduje o prioritách nasazení vrtulníků letecké služby ředitel letecké služby nebo služební funkcionář, kterému byla ředitelem letecké služby nařízena služební pohotovost. Při rozhodování o přednostním nasazení vrtulníků letecké služby přihlíží zejména k hrozícímu nebezpečí ohrožení života a zdraví v rámci předpokládaného nasazení vrtulníků.
6. V případě ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací nebo po vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu /krizové stavu podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb./ je vyžadování vrtulníků letecké služby a jejich povolení zajišťováno výhradně prostřednictvím OPIS MV-GŘ HZS ČR na OS LS.
7. V případě zapojení více vrtulníků letecké služby při mimořádných událostech, je jejich využití koordinováno štábem MV-GŘ HZS ČR, kde bude vytvořena pracovní skupina z pracovníků MV-GŘ HZS ČR a leteckých provozovatelů. Pracovní skupina bude plnit své úkoly z místa stanoveného štábem MV-GŘ HZS ČR.

Pokud vrtulník letecké služby splní zadaný úkol ve prospěch kraje, bude vrácen zpět do režimu ústřední koordinace.

8. Údaje pro spojení mezi jednotlivými operačními středisky jsou uvedeny v příloze č. 3. Aktualizaci těchto údajů provádějí příslušná operační střediska průběžně při jakékoli změně.

Článek 7

Plánování letových hodin pro výcvik a cvičení a způsob vyžadování vrtulníků letecké služby pro tyto účely

1. Centrální plánování letových hodin pro výcvik leteckých záchranářů HZS ČR, leteckých záchranářů HS ČR a dále pro cvičení jednotek PO respektive složek IZS, s cílem stanovení celkového objemu letových hodin pro příslušný kalendářní rok, zajišťuje odbor IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR. K zabezpečení tohoto úkolu:
 - a) předurčené HZS krajů, ostatní HZS krajů a HS ČR předloží odboru IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR do 15. října požadavek letových hodin pro výcvik leteckých záchranářů HZS ČR a HS ČR a dále pro cvičení jednotek PO, respektive složek IZS, na následující rok; požadované údaje jsou uvedeny v přehledu požadavků v příloze č. 4,
 - b) odbor IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR vyhodnotí požadavky letových hodin jednotlivých HZS krajů a HS ČR a předloží letecké službě do 30. října celkový požadavek letových hodin na následující rok.
2. Vyžadování letových hodin schválených leteckou službou pro výcvik leteckých záchranářů HZS ČR a dále pro cvičení jednotek PO, respektive složek IZS upřesňují předurčené HZS krajů a ostatní HZS krajů u letecké služby jeden kalendářní měsíc dopředu před plánovaným termínem. Žádosti zasílají přímo na ředitele letecké služby a na vědomí odboru IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR.
3. Vyžadování letových hodin schválených leteckou službou pro výcvik leteckých záchranářů HS ČR a dále pro cvičení složek IZS organizovaných na centrální úrovni upřesňuje odbor IZS a výkonu služby MV-GŘ HZS ČR u letecké služby jeden kalendářní měsíc dopředu před plánovaným termínem. Žádost zasílá přímo na ředitele letecké služby.
4. Vzor žádosti pro upřesnění plánovaného termínu a činnosti uvedené v článku 7 odst. 2 a 3 je shodný se vzorem žádosti o nasazení vrtulníku letecké služby a je uveden v příloze č. 2.

Článek 8

Povinnosti příslušníků jednotek PO, leteckých záchranařů a skupin na palubě vrtulníku letecké služby

1. Po upřesnění úkolu je na palubu vrtulníku letecké služby přidělen příslušný počet příslušníků jednotek PO (dále jen „příslušníci“) a leteckých záchranařů HZS ČR nebo HS ČR (dále jen „záchranaři“) na provedení plánované akce. Pokud tito příslušníci a záchranaři na palubě vrtulníku letecké služby tvoří skupinu, je ustaven velitel této skupiny.
2. Velitel skupiny je zodpovědný za činnost příslušníků a záchranařů na palubě vrtulníku letecké služby a mimo palubu vrtulníku v případě slaňování, jeřábování, lanového podvěsu a další činnosti. Velitel skupiny udržuje kontakt s velitelem vrtulníku letecké služby a upřesňuje mu úkoly stanovené velitelem zásahu, popřípadě koordinátorem vzdušného nasazení. Koordinátor vzdušného nasazení se ustavuje v případě složitějších zásahů, zejména při nasazení více vrtulníků. Koordinátor vzdušného nasazení ze země řídí a upřesňuje činnost vrtulníku prostřednictvím velitele skupiny ve vrtulníku, popřípadě velitele vrtulníku letecké služby. Koordinátor vzdušného nasazení je přímo podřízen velителi zásahu, popřípadě veliteli sektoru nebo úseku. Koordinátor vzdušného nasazení vydává posádce vrtulníku a veliteli skupiny přesný úkol, který budou plnit. Pokud koordinátor vzdušného nasazení není ustaven, plní jeho úkoly velitel zásahu.
3. Velitel vrtulníku letecké služby zodpovídá za poučení uvedených příslušníků, záchranařů, popřípadě cestujících a tito jsou povinni pokyny velitele vrtulníku respektovat.
4. Velitel skupiny udržuje radiové spojení s velitelem zásahu, popřípadě koordinátorem vzdušného nasazení spojovými prostředky používanými v rámci IZS (např. součinnostní kanál I v rámci analogové sítě nebo součinnostní kanál IZS v rámci digitální sítě Pegas-Matra),
5. Velitel skupiny může rozhodnout o ukončení akce, je-li zjevné, že bude ohrožena bezpečnost zasahujících příslušníků a záchranařů.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice je platná dnem podpisu oběma stranami a účinnosti nabývá dnem 1.února 2004. Změny a doplňky této směrnice budou provedeny písemnými, očíslovanými dodatky. Směrnice je vyhotovena ve čtyřech originálech, každá ze stran obdrží dva výtisky.

Takticko-technická data vrtulníků a palubních jeřábů

Vybrané TTD vrtulníku Bell-412HP/EP

Posádka	2-3 osoby
Prázdná hmotnost	3000 kg
Maximální vzletová hmotnost	5398 kg
Letová vytrvalost	2,15 hodiny
Dolet	550 km
Maximální rychlosť	260 km.h ⁻¹
Praktický dostup	6 100 m
Rozměry nákladového prostoru (d x š x v)	2,34 x 2,43 x 1,24 m
Rozměry dveří nákladového prostoru (v x š)	neuvádí se
Maximální počet přepravovaných osob v nákl. prostoru	13 osob
- při slaňování (dle velikosti a hmotnosti zavazadla)	2 – 3 letečtí záchranáři
<u>Palubní jeřáb</u>	
Maximální hmotnost břemene	272 kg
Použitelná délka lana jeřábu	76 m
Průměr lana jeřábu	nadbytečné
Povolený úhel odklonu lana při zvedání	nadbytečné
Rychlosť spouštění / zvedání	0 – 1,25 m.s ⁻¹
Provozní podmínky:	
- bez provozních omezení	

Vybrané TTD vrtulníku BO – 105 CBS 4

Posádka	1 – 2 osoby
Prázdná hmotnost	1 140 kg
Maximální vzletová hmotnost	2 500 kg
Zatížitelnost vnějšího centrálního závěsu	900 kg
Zatížitelnost háku palubního jeřábu nebo bočního závěsu	není zabudován
Letová vytrvalost (s jednou přídavnou nádrží)	3,0 hodiny
Dolet s jednou přídavnou vnitřní nádrží	600 km
Maximální rychlosť	268 km.h ⁻¹
Praktický dostup	5 500 m
Rozměry nákladového prostoru (d x š x v)	2,19 x 1,3 x 1,17 m
Rozměry dveří nákladového prostoru (v x š)	neuvádí se
Maximální počet přepravovaných osob v nákl. prostoru	3 osob
- při slaňování	1 - 2 letečtí záchranáři
<u>Palubní jeřáb není zabudován</u>	

Vybrané TTD vrtulníku EC – 135 T2

Posádka	1-2 osoby
Prázdná hmotnost	1500 kg
Maximální vzletová hmotnost	2835 kg
Letová vytrvalost	2,45 hodiny
Dolet	660 km
Maximální rychlosť	287 km.h ⁻¹
Praktický dostup	6 100 m
Rozměry nákladového prostoru (d x š x v)	3,06 x 1,5 x 1,3 m
Rozměry dveří nákladového prostoru (v x š)	neuvádí se
Maximální počet přepravovaných osob v nákl. prostoru - při sláňování (dle velikosti a hmotnosti zavazadla)	5 osob
Zatížitelnost vnějšího centrálního závěsu	2-3 letečtí záchranáři
<u>Palubní jeřáb není zabudován</u>	1360 kg

**Policie České republiky
Itecká služba**

Žádost o nasazení vrtulníku
(vzor)

Žadatel /útvar, složka/: funkce tel. spojení

Velitel zásahu (kontaktní osoba): hodnost, příjmení, jméno telefonní (radiové) spojení

Datum letu: Čas přistání: hod.

Předpokládaná doba trvání akce:.....

Místo přistání, jeho popis:.....

Meteorologické podmínky:.....

Předpokládaná činnost:.....

.....
Počet příslušníků, záchranařů (cestujících) na palubě:.....

Hmotnost nákladu, zavazadel:.....

Součinnostní radiové spojení – frekvence (kanál), volací znak.....

Požadovaná verze vrtulníku: policejní – sanitní – záchranařská *(podtrhnout)*

Poznámka:.....

Podpisová doložka

Přehled spojení mezi operačními středisky

Úroveň	Sídlo	Adresa	Telefon	Telefon mobilní	Fax	E-mail
Česká republika	Operační středisko letecké služby Policie ČR	P.O. 614, Box 35 161 01 Praha 6	974 838 211 233 333 490	606 525 014	974 833 533	let@mvcr.cz pilot@mvcr.cz
Česká republika	OPIS MV-GŘ HZS ČR Praha	Kloknerova 26 P.O. Box 69 148 01 Praha 414	974 819 820 974 819 821 974 819 822	Pracovní: +420 724 178 016 Krizový: +420 725 000 510	974 819 958 224 232 321	opis@grh.izscr.cz
Hlavní město Praha	OPIS HZS hlavního města Prahy	Sokolská 62 121 24 Praha 2	222 199 401-7	Pracovní: +420 603 520 365 Krizový: +420 725 010 510	224 942 616	opis@aak.izscr.cz
Středočeský kraj	OPIS HZS Středočeského kraje Kladno	J. Palacha 1970 272 01 Kladno	312 244 352 312 834 444 312 834 410	Pracovní: +420 602 383 046 Krizový: +420 725 020 510	312 834 150	opis@sck.izscr.cz
Královéhradecký kraj	OPIS HZS Královéhradeckého kraje Hradec Králové	nábreží U Přívozu 122 500 03 Hradec Králové	495 855 200 495 855 211-2	Pracovní: +420 606 375 536 Krizový: +420 725 080 510	495 511 599	opis@hkk.izscr.cz
Jihomoravský kraj	OPIS HZS Jihomoravského kraje Brno	Lidická 61 678 00 Brno	541 599 111-2 541 599 224	Pracovní: +420 724 112 078 Krizový: +420 725 110 510	549 244 143	opis@jmk.izscr.cz

Přehled požadavků HZS ČR k zabezpečení výcviku leteckých záchranařů a cvičení s vrtulníky Policie České republiky letecké služby v roce